

Brussel, 4 oktober 2024
(OR. en)

14191/24

ACP 104
PTOM 16
GROENLAND 2
FIN 866
RELEX 1222

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	4 oktober 2024
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2024) 437 final
Betreft:	VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD over de uitvoering van de financiële bijstand aan de landen en gebieden overzee in het kader van het besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland, en het 11e Europees Ontwikkelingsfonds in 2023

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2024) 437 final.

Bijlage: COM(2024) 437 final

Brussel, 4.10.2024
COM(2024) 437 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

**over de uitvoering van de financiële bijstand aan de
landen en gebieden overzee in het kader van
het besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland, en
het 11e Europees Ontwikkelingsfonds in 2023**

**Verslag over de uitvoering van de financiële bijstand aan de
landen en gebieden overzee in het kader van
het besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland, en
het 11e Europees Ontwikkelingsfonds in 2023**

Inleiding

2023 was het derde uitvoeringsjaar van de zevenjarige periode in de betrekkingen tussen de Europese Unie (EU) en de 13 landen en gebieden overzee (LGO), na het besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland, van 2021 (het LGO-besluit)¹.

Het partnerschap tussen de LGO en de EU is gebaseerd op deel IV van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en het LGO-besluit dat is vastgesteld op grond van artikel 203 van het VWEU. Overeenkomstig artikel 1 van het LGO-besluit heeft het besluit tot doel de duurzame ontwikkeling van de LGO te ondersteunen en de waarden van de Unie te bevorderen in de rest van de wereld.

In het LGO-besluit zijn twee eerdere instrumenten — het vorige LGO-besluit², dat door het Europees Ontwikkelingsfonds werd ondersteund, en het aanvullende besluit met betrekking tot Groenland³, dat uit de EU-begroting werd gefinancierd — samengevoegd tot één uit de EU-begroting gefinancierd instrument dat nu op alle LGO van toepassing is.

Het nieuwe besluit vormt de basis voor de programmering van de samenwerking met de LGO in de periode 2021-2027, die is gebaseerd op een diepgaande politieke en beleidsdialoog. Voor die periode is een bedrag van 500 miljoen EUR toegewezen aan het LGO-besluit.

Gezien de specifieke behoeften en uitdagingen van de LGO ligt de nadruk van de samenwerking in 2021-2027 op acties op gebieden van wederzijds belang voor de LGO en de EU. Op basis van de meerjarige indicatieve programma's (MIP's) zijn de groene transitie, digitalisering, werkgelegenheid en groei en menselijke ontwikkeling aangemerkt als prioritaire samenwerkingsgebieden in het kader van het LGO-besluit. Eind 2023 zijn alle 16 MIP's — 12 territoriale MIP's plus het regionale MIP voor de Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden⁴, 2 regionale MIP's voor het Caribisch gebied en de Stille Oceaan en 1 intraregionaal MIP — vastgesteld, waarvan 2 in 2023 (Wallis en Futuna en het intraregionale MIP).⁵

In 2023 liep de uitvoering door van verschillende uit het 11e Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) gefinancierde acties die onder het vorige LGO-besluit⁶ vielen.

Dit verslag heeft bijgevolg betrekking op de activiteiten en ondersteuning in 2023 in het kader van beide besluiten:

¹ Besluit (EU) 2021/1764 van de Raad van 5 oktober 2021 inzake de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie, met inbegrip van de betrekkingen tussen de Europese Unie enerzijds en Groenland en het Koninkrijk Denemarken anderzijds (Besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland).

² Besluit 2013/755/EU van de Raad betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie.

³ Besluit 2014/137/EU van de Raad inzake de betrekkingen tussen de Europese Unie, enerzijds, en Groenland en het Koninkrijk Denemarken, anderzijds.

⁴ Terres australes et antarctiques françaises/Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden.

⁵ Raadpleeg voor nadere informatie over de LGO en de vastgestelde MIP's: [Landen en gebieden overzee — Europese Commissie \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/1000000/attachment/data/1000000/1000000.pdf) (Engelstalig).

⁶ Zie voetnoot 3.

- **deel I** van dit verslag betreft de vooruitgang die is geboekt in het kader van het vorige LGO-besluit en het 11e EOF in 2023;
- **deel II** laat de vorderingen zien in de uitvoering van het besluit betreffende de LGO-associatie, met inbegrip van Groenland (LGO-besluit), in overeenstemming met artikel 86 ervan;
- in **deel III** staat de geboekte vooruitgang centraal met betrekking tot de dialoog tussen de EU en de LGO in 2023;
- **deel IV** biedt een overzicht van de volgende stappen voor 2024 en daarna;
- de **bijlage** bevat gegevens over de financiële bijstand die in 2023 aan de LGO werd verstrekt.

I. SAMENWERKING IN HET KADER VAN HET 11e EOF voor LGO in 2023

Financiële middelen in het kader van het 11e EOF voor LGO (vorig LGO-besluit)

De middelen van het 11e EOF voor LGO in de periode 2014-2020 zijn als volgt bestemd in overeenstemming met bijlage II bij het vorige LGO-besluit:

- 229,5 miljoen EUR voor de territoriale (bilaterale) samenwerking;
- 100 miljoen EUR voor regionale samenwerking en samenwerking tussen “alle LGO”;
- 21,5 miljoen EUR voor humanitaire en noodhulp;
- 5 miljoen EUR voor rentesubsidies en technische bijstand in verband met de LGO-investeringsfaciliteit;
- 8,5 miljoen EUR voor studies en technische bijstand.

In het kader van het 11e EOF kwamen 16 LGO in aanmerking voor een territoriale toewijzing. Naast de drie regionale programma’s bevordert ook het enige thematische programma voor “alle LGO” (Green Overseas, lopend) de samenwerking tussen LGO.

De vroegere LGO van het Verenigd Koninkrijk bleven in aanmerking komen voor EOF-middelen en bleven middelen ontvangen tot alle lopende programma’s waren afgesloten.

Situatie in 2023

a) Territoriale samenwerking

De territoriale programma’s van Aruba en Bonaire werden in 2023 verder uitgevoerd met behulp van hun toewijzingen, terwijl de samenwerking met Sint-Maarten en Curaçao zich pas in een zeer pril stadium bevond.

• Caribisch gebied

Aruba ging door met de uitvoering van zijn hogeronderwijsprogramma (12,29 miljoen EUR uitgekeerd tot eind 2023) met de invoering van het curriculum op het gebied van wetenschap, technologie, engineering en wiskunde (STEM) van de universiteit en de voltooiing van de infrastructuurwerken voor de bouw van de nieuwe faculteit en laboratoria, die in 2024 officieel worden geopend.

Op **Bonaire** werd het programma voor begrotingssteun op het gebied van jeugdzaken voortgezet (2,21 miljoen EUR uitgekeerd tot 2023) en dat loopt naar verwachting in 2024 ten einde.

Sint-Maarten is ook in 2023 blijven werken aan aanbestedingsdossiers voor de uitvoering van een actie in de sector van water en sanitaire voorzieningen, die wordt verricht met technische bijstand, om grensoverschrijdende samenwerking met het naburige Saint-Martin (een ultraperifeer gebied van de EU) te ontwikkelen. Ook kreeg Sint-Maarten middelen voor weerbaarheidsofbouw en rampenbestrijding in het kader van de enveloppe voor noodsituaties van het 11e EOF (4,87 miljoen EUR uitbetaald tot 2023) voor de bouw van één noodonderkomen.

Op **Curaçao** zijn, na de sluiting van de financieringsovereenkomst eind 2021, in het kader van het programma om het eiland weerbaarder te maken, ook verdere voorbereidende werkzaamheden verricht in verband met het aanbestedingsdossier. Het contract zal naar verwachting in 2024 worden ondertekend.

b) Regionale samenwerking

• Stille Oceaan

In de Stille Oceaan is het programma voor regionale samenwerking Protege (Regionaal project voor Oceanië met het oog op het duurzame beheer van ecosystemen, 36 miljoen EUR) gericht op de bestrijding van de klimaatverandering en de achteruitgang van ecosystemen. De specifieke uitkomsten van het Protege-programma dienen zeer praktische doeleinden, onder meer het uitwisselen van beste landbouw- en visserijpraktijken door de LGO in de Stille Oceaan. De financieringsovereenkomst is verlengd tot oktober 2024 om meer tijd te hebben voor de uitvoering van de activiteiten.

• Caribisch gebied

In het Caribisch gebied is het regionale programma Resembid (Resilience, Sustainable Energy and Marine Biodiversity; 42,67 miljoen EUR toegewezen, waarvan 2,67 miljoen EUR COVID-19-steun uit de B-enveloppe) gericht op het versterken van de weerbaarheid, duurzame energie en de mariene biodiversiteit. Terwijl territoriale acties lokale ondersteuning bieden voor duurzaam overheidsbeleid met betrekking tot de aandachtsgebieden op het niveau van elk grondgebied, versterken regionale acties het algehele effect door ervaring en knowhow te bundelen, door kennis te delen en door intercollegiaal leren tussen alle grondgebieden te bevorderen. In 2023 is de uitvoering in versneld tempo voortgezet door middel van 47 subsidieprojecten die alle begunstigde grondgebieden bestreken (40 projecten zijn momenteel in uitvoering en 7 projecten zijn afgelopen). Met het programma zijn ook belangrijke resultaten geboekt op het gebied van weerbaarheid en paraatheid bij dreigende rampen, in het bijzonder met diagnostische verslagen over rampenparaatheid en rampenrespons in alle LGO en met het versterkte partnerschap met de Caribbean Catastrophe Risk Insurance Facility (CCRIF — Caribische faciliteit voor verzekering tegen rampenrisico's). Alle activiteiten aangaande de paraatheid bij dreigende rampen zijn beëindigd. Tot dusver is er 23,33 miljoen EUR uitbetaald.

• Indische Oceaan

Ondanks aanzienlijke logistieke beperkingen en een moeilijke start gezien de COVID-context ging het RECI-project (herstel van ecosystemen van de eilanden in de Indische Oceaan, 4 miljoen EUR) in het kader van het 11e EOF het hele jaar 2023 op kruissnelheid door. Aanzienlijke delen van de middelen werden in 2023 vastgelegd, als onderdeel van de voorbereiding en uitvoering van de uitroeingsoperatie op het eiland Amsterdam (rattenvrij maken). Een aantal communicatieactiviteiten is het opmerken waard: communicatieplannen voor de operaties op Tromelin en Amsterdam en de publicatie van artikelen, de productie van

een RECI-boekje, een RECI-postzegel en enkele videoclips. Reeds in juli 2022 is een wijziging van de financieringsovereenkomst ondertekend waarbij de uitvoeringsperiode met twintig maanden (tot januari 2025) is verlengd zodat alle geplande activiteiten helemaal uitgevoerd kunnen worden.

- **Het themaprogramma voor alle LGO Green Overseas — GO**

Dit programma met een begroting van 17,8 miljoen EUR, dat uit het 11e EOF wordt gefinancierd, omvat zowel de LGO van de EU als de voormalige Britse overzeese gebieden. Het is gericht op de bevordering van duurzame energie en betere weerbaarheid tegen de klimaatverandering. In 2023 werd de vraaggestuurde GO-faciliteit gelanceerd. Dat leidde tot de selectie van in totaal 33 afzonderlijke projecten voor diverse onderzoeken of technische bijstand voor acties die rechtstreeks te maken hebben met de klimaatverandering. Er werden een website en een webplatform opgezet. Als onderdeel van het project werd er ook een nevenevenement gehouden tijdens de COP28 in Dubai over de rol van de multidimensionale kwetsbaarheidsindex (MVI) bij het mobiliseren van financiële middelen voor weerbaarheidsofbouw. Door deze activiteit is ook de behoefte ontstaan aan een forum over klimaatfinanciering voor de LGO, dat in oktober 2024 in Brussel plaatsvindt.

- c) **Technische bijstand en institutionele ondersteuning**

In het kader van de faciliteit voor technische samenwerking (TCF) van het 11e EOF is in 2022 voor een bedrag van 560 000 EUR het LGO-jongerennetwerk (Overseas Countries and Territories Youth Network — OCT-YN) gelanceerd. De uitvoeringsperiode is drie jaar.

Een eerste groep van 25 jongeren (20-28 jaar) uit tien verschillende LGO werd geselecteerd om een leertraject van één jaar te volgen om zo meer te weten te komen over het EU-LGO-partnerschap en de werking van de Europese instellingen, en daarbij tegelijkertijd met gelijkgezinde jongeren uit andere LGO te netwerken.

Het eerste cohort heeft in 2023 zijn mandaat met succes afgerond en een nieuw cohort van 25 jongeren is geselecteerd en bestaat uit leden van **alle 13 LGO die zijn geassocieerd met de EU**. In het kader van hun eenjarig mandaat kregen de leden van het LGO-jongerennetwerk de kans om in oktober 2023 een studiereis van een week naar Brussel te maken, verschillende webinars en onlinebijeenkomsten bij te wonen, deel te nemen aan LGO- en/of jongerengerelateerde evenementen over onderwerpen die van belang zijn, en gezamenlijk te werken aan een bijdrage voor het LGO-EU-forum (dat in februari 2024 in Brussel werd gehouden).

- d) **Europese Investeringsbank (EIB)**

De LGO-investeringsfaciliteit (dotatiekapitaal van 48,5 miljoen EUR) — die door de EIB werd beheerd in het kader van het vorige LGO-besluit van 2013 — heeft financiële middelen verschaft voor rentesubsidies en technische bijstand (5 miljoen EUR). De EIB heeft de financiering van de faciliteit aangevuld met eigen middelen (tot 100 miljoen EUR). De faciliteit is op grond van het nieuwe LGO-besluit opgehouden te bestaan en de werkzaamheden zijn in 2020 en 2021 afgerond.

Conform de overdrachtsovereenkomst tussen de Commissie, het Verenigd Koninkrijk en de EIB die in februari 2023 werd ondertekend, zullen de nettomiddelen die terugvloeien uit de LGO-investeringsfaciliteit als jaarlijkse extra toewijzingen worden toegevoegd aan de niet-bestemde middelen in het kader van het LGO-besluit. Tot 2027 wordt er ongeveer

35 miljoen EUR aan terugvloeiende middelen verwacht, waarvan eind 2023 13,6 miljoen EUR is ontvangen.

De LGO kunnen nu op concurrentiebasis projecten voorstellen aan het nieuwe InvestEU-instrument, omdat er geen specifieke toewijzing meer is voor de LGO. Waar mogelijk wordt hierbij steun geboden. Zo heeft er met hulp van de Commissie in 2023 een EIB-missie plaatsgevonden in Frans-Polynesië en Nieuw-Caledonië om de deelname van LGO in de Stille Oceaan te bevorderen.

II. SAMENWERKING IN HET KADER VAN HET NIEUWE LGO-BESLUIT IN 2023

Financiële middelen in het kader van het LGO-besluit

Het voor de LGO in de periode 2021-2027 beschikbare bedrag van 500 miljoen EUR is als volgt bestemd, gebaseerd op bijlage I bij het besluit:

- 164 miljoen EUR voor de territoriale (bilaterale) toewijzingen aan andere LGO dan Groenland;
- 225 miljoen EUR voor de territoriale (bilaterale) toewijzing aan Groenland;
- 76 miljoen EUR voor regionale samenwerking, waarvan 15 miljoen EUR voor intraregionale samenwerking tussen de LGO en buurlanden die geen LGO zijn;
- 22 miljoen EUR voor studies en technische bijstand;
- 13 miljoen EUR aan niet-bestemde middelen voor onvoorziene omstandigheden, opkomende problemen en nieuwe internationale initiatieven en prioriteiten.

Terugvloeiende middelen uit de door de EIB beheerde en inmiddels opgeheven LGO-investeringsfaciliteit zullen na ontvangst worden toegevoegd aan de niet-bestemde middelen.

Twaalf (van de dertien) LGO komen in aanmerking voor een bilaterale toewijzing krachtens het LGO-besluit, gedefinieerd volgens de in dat besluit vastgestelde criteria. De Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden, de enige onbewoonde LGO, komen overeenkomstig artikel 84, lid 1, van het LGO-besluit in aanmerking voor regionale financiering en bijgevolg voor een specifiek regionaal programma in plaats van een bilaterale toewijzing.

Met **drie regionale programma's** voor respectievelijk het Caribisch gebied, de Stille Oceaan en de Indische Oceaan wil men de samenwerking bevorderen tussen LGO in dezelfde regio met vergelijkbare problemen en prioriteiten. De uitwerking en uitvoering van alomvattende regionale programma's en projecten op dit vlak wordt ondersteund door acties die worden gefinancierd in het kader van de regionale toewijzing. Een belangrijk nieuw element van het LGO-besluit is **de intraregionale enveloppe**, waarbij middelen opzij worden gezet om de samenwerking te stimuleren tussen de LGO en hun naburige staten in Afrika, de Cariben en de Stille Oceaan (ACS-staten) en/of andere derde landen, en ook met de ultraperifere gebieden van de EU.

Situatie in 2023

a) Territoriale samenwerking

In 2023 is de programmering van territoriale toewijzingen voor LGO afgerond. **Alle territoriale meerjarige indicatieve programma's (MIP's)** zijn nu vastgesteld met de goedkeuring in 2023 van het laatste MIP van Wallis en Futuna, waarin de sociaal-economische ontwikkeling wordt bevorderd met speciale aandacht voor duurzaam toerisme (20,4 miljoen EUR).

De **uitvoering** van de toewijzingen voor samenwerking van 2021-2027 kwam goed op stoom in 2023, met drie meerjarige actieplannen (Digitalisation through the E-government Roadmap voor Aruba — 14,2 miljoen EUR, onderwijs voor Groenland voor de jaren 2024 en 2025 — 71,25 miljoen EUR en steunmaatregelen voor 2023 en 2024 — 3,4 miljoen EUR) en twee eenjarige actieplannen (water en sanitaire voorzieningen voor Bonaire — 4,6 miljoen EUR, Groene groei voor Groenland — 22,5 miljoen EUR) die voor eind 2023 werden goedgekeurd. De prioriteitsgebieden van deze acties liggen volledig op één lijn met de prioriteiten van de Green Deal, en ook met de agenda voor het digitale tijdperk en de agenda voor banen en groei. Met de goedkeuring van deze acties maken de toezeggingen voor 2021-2023 bij elkaar 42 % uit van de totale LGO-enveloppe van 500 miljoen EUR. Opgemerkt zij dat onderwerpen die met de Green Deal te maken hebben in 14 van de 16 goedgekeurde MIP's te vinden zijn. Dat betekent dat ongeveer 47 % van de totale LGO-middelen zal worden vrijgemaakt voor samenwerking op het gebied van de Green Deal (bijvoorbeeld hernieuwbare energie, biodiversiteit, rampenrisicovermindering, duurzame landbouw, afvalwaterbeheer en groene groei).

Voor de LGO van het Caribisch gebied werden er in 2023 drie financieringsovereenkomsten getekend, voor Saba over duurzame en hernieuwbare energie (4,1 miljoen EUR), voor Sint-Eustatius over duurzame energie (2,9 miljoen EUR) en voor Saint-Barthélemy over risicobeheersing in verband met rampen (2,5 miljoen EUR). Voor Saba en voor Saint-Barthélemy zijn in 2023 de eerste uitbetalingen van respectievelijk 2,5 miljoen EUR en 0,25 miljoen EUR gedaan.

Wat de LGO van de Stille Oceaan betreft zijn er in 2023 twee financieringsovereenkomsten getekend, voor Frans-Polynesië over duurzaam waterbeheer (31,1 miljoen EUR) en voor Nieuw-Caledonië over de energietransitie (30,9 miljoen EUR). Een eerste uitbetaling van 6 miljoen EUR is in 2023 overgemaakt aan Frans-Polynesië.

Saint-Pierre en Miquelon gaat op kruissnelheid door met de uitvoering van zijn begrotingssteunprogramma over duurzaam toerisme. In 2023 werden er belangrijke maatregelen vastgesteld ten gunste van duurzame ontwikkeling, zoals meerjarenplannen voor energie, het bevorderen van duurzaam toerisme en steun voor hernieuwbare energieën. Wat de economische diversifiëring betreft zijn er initiatieven uitgevoerd, zoals Open Data, de lancering van een crowdfundingplatform en een strategie om het ondernemerschap aantrekkelijk te maken. Daarnaast zijn er inspanningen verricht om inclusie te bevorderen door middel van ondersteuningsprogramma's, scholing en initiatieven om de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt van jongeren en mensen met een beperking te verbeteren. Nader gespecificeerd: door de begrotingssteun van de EU konden 421 jongeren een scholing krijgen (van de 807 jongeren onder de 5 974 inwoners). Er werd in 2023 een eerste uitbetaling van 7 miljoen EUR gedaan.

In **Groenland** kwam een einde aan de in 2021 goedgekeurde begrotingssteun voor onderwijs met een laatste betaling van in totaal 27,8 miljoen EUR, waarvan 5,3 miljoen EUR voor de variabele tranche. Dit programma boekte vooruitgang, door onder andere IT-oplossingen te gebruiken als antwoord op het lerarentekort, een betere coördinatie in de sector en door innovatieve vaardigheden te bevorderen.

Het nieuwe onderwijsprogramma voor 2023-2024 is gericht op omscholen en bijscholen, verbeterde curricula voor het beroepsonderwijs en op het welzijn van de student, op basis van de nieuwe Groenlandse strategie voor onderwijs. Met de uitvoering hiervan is in de eerste helft van 2024 begonnen.

De actie in het nieuwe prioriteitsgebied Groene groei werd in 2023 vastgesteld, met een bedrag van 22,5 miljoen EUR. Hierdoor zal de samenwerking worden bevorderd op het gebied van duurzame energie, grondstoffen, milieu en onderzoek. In overeenstemming met de Global Gateway-strategie van de EU ontstaat er hierdoor naar verwachting een stevigere positie van de EU in Groenland om stappen vooruit te zetten met de groene transitie, bijvoorbeeld op het cruciale gebied van de kritieke grondstoffen (CRM) — conform een memorandum van overeenstemming (MoU) over de waardeketens van duurzame grondstoffen dat in november 2023 werd ondertekend.

De voorbereidingen voor de opening van het kantoor van de Europese Commissie in Nuuk zijn in 2023 doorgegaan en het kantoor werd op 15 maart 2024 officieel geopend. Dit kantoor zal het beheer van de substantiële EU-steun voor Groenland (225 miljoen EUR in het kader van het LGO-besluit) faciliteren en bijdragen aan de verdieping van ons partnerschap, onder meer via de beleidsdialoog, in samenwerking met de speciale gezant voor Arctische aangelegenheden van de EU. Verder zal het kantoor informatie verschaffen en private en publieke investeringen van de EU in Groenland bevorderen in samenwerking met de desbetreffende diensten van de Commissie en andere partners, met inbegrip van de Europese Investeringsbank, met oog voor de toepasselijke financiële instrumenten van de EU en ter ondersteuning van de uitvoering van de prioriteiten van de Global Gateway.

b) Regionale samenwerking

Ook alle regionale MIP's zijn nu vastgesteld na goedkeuring van het nog overblijvende intraregionale MIP in 2023⁷. Het regionale MIP voor het Caribisch gebied, dat zich vooral richt op het duurzame beheer van natuurlijke hulpbronnen, werd al in 2022 goedgekeurd en in 2023 heeft men de aftrap gegeven van een formuleringsmissie om de actie te ontwerpen. De werkzaamheden ter voorbereiding van de uitvoeringsactie van het regionale MIP voor de Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden zijn in 2023 voortgezet met het oog op de goedkeuring ervan in 2024. De actie zal zijn gericht op het behoud van de biodiversiteit en ecologische functies van de mariene milieus van de Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden en de zuidwestelijke Indische Oceaan. Ook met de formulering van de acties van het regionale MIP voor de Stille Oceaan is in 2023 doorgegaan.

Om de regionale integratie van de LGO in hun respectieve regio's te versterken en om mondiale uitdagingen aan te gaan, zoals de klimaatverandering, het biodiversiteitsverlies en de voedselonzeekerheid, en ook om duurzame ontwikkeling na te streven met een verbeterde connectiviteit, zet de EU met het LGO-besluit specifieke middelen opzij voor intraregionale samenwerking. Hiertoe wordt een enveloppe van 15 miljoen EUR voorzien, en het overeenkomstige MIP werd in november 2023 goedgekeurd. Gedachtewisselingen met LGO van elke regio over de programmering van deze middelen zijn in het laatste kwartaal van het jaar begonnen.

c) Technische bijstand en institutionele ondersteuning

In 2023 werd verdere technische bijstand verleend ter ondersteuning van de autoriteiten van de LGO bij de formulering van nieuwe acties voor Bonaire, Aruba, de Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden, Wallis en Futuna, Groenland en het regionale programma voor het

⁷ De MIP's voor de Stille Oceaan (groene en blauwe voedselsystemen) en voor de Franse Zuidelijke en Zuidpoolgebieden (biodiversiteit) zijn reeds in 2021 goedgekeurd.

Caribisch gebied. Onder de steun viel ook de eerste fase van de organisatie van het jaarlijkse LGO-EU-forum in februari 2024 in Brussel, waarvoor in november 2023 een contract met een dienstverlener werd afgesloten. Ook werd er een gespecialiseerd bureau uitgekozen om het partnerschap tussen de LGO en de EU met een communicatiecampagne te promoten. In 2023 werd een totaalbedrag van 0,9 miljoen EUR uitbetaald in het kader van de faciliteiten voor technische samenwerking (TCF).

Daarnaast steunde de EU in 2023 de associatie van de landen en gebieden overzee (OCTA) door middel van technische bijstand bij de organisatie van de institutionele dialoog met de EU en de ministeriële conferentie van de OCTA, die in februari 2024 in Brussel werd gehouden in de marge van het LGO-EU-forum. Zoals hieronder nader uiteengezet wordt, vormden de ernstige zwakke punten op administratief en institutioneel gebied binnen de OCTA ook dit jaar een belemmering voor een effectievere en soepelere dialoog tussen de LGO en de EU.

De associatie van de landen en gebieden overzee (OCTA)

De Commissie steunt de associatie van de landen en gebieden overzee (OCTA) al heel lang en duidelijk, en erkent haar belangrijke rol bij de uitvoering van het partnerschap tussen de EU en de LGO. Vanaf 2018 is de Commissie, na daarvoor steun via technische bijstand te hebben verleend, de lopende kosten van het secretariaat van de OCTA gaan financieren door middel van subsidieovereenkomsten, waarom de associatie had gevraagd.

De OCTA is gevestigd in Brussel en heeft de rechtsvorm van een private entiteit krachtens het Belgisch recht (een non-profitorganisatie). Sinds 2020 heeft de associatie te kampen met toenemende interne administratieve problemen, die hebben geleid tot het bevriezen van haar bankrekening in 2022, een blokkade die pas in mei 2023 officieel werd opgeheven. Daardoor was het secretariaat van de OCTA grote delen van 2022 en 2023 verlamd, en werd in 2023 niet voldaan aan de voorwaarden voor het tekenen van een nieuwe subsidieovereenkomst.

De Commissie heeft de subsidieovereenkomsten voor 2020 en 2021 in 2023 geauditeerd en de eerste bevindingen zijn doorgegeven aan de OCTA. Voor 2022 is er een uitgebreid uitgavenverificatieverslag bij de Commissie ingediend. Momenteel is er overleg gaande tussen de Commissie en de OCTA hierover.

De Commissie heeft de OCTA aangemoedigd de noodzakelijke maatregelen te treffen om haar interne controlesystemen en administratieve capaciteit en bestuurspraktijken te versterken. Tegen deze achtergrond heeft de OCTA in 2023 een raadpleging van haar leden uitgevoerd en een strategische update ontwikkeld van haar strategie voor 2021-2027, met de nadruk op institutionele en administratieve aspecten.

III. INSTITUTIONELE DIALOOG IN 2023

In het LGO-besluit worden drie fora voor dialoog beschreven (artikel 14):

Het LGO-EU-forum

Het jaarlijkse forum is het hoogste politieke platform voor de dialoog tussen de LGO en de EU. De editie van 2023 stond oorspronkelijk gepland voor het laatste kwartaal van 2023 maar werd uitgesteld tot februari 2024, waarbij Groenland het roulerend voorzitterschap van de OCTA bekleedt.

Trilateraal overleg/tripartiete bijeenkomsten

In 2023 werden er in Brussel drie tripartiete bijeenkomsten georganiseerd tussen de Commissie (voorzitter), de vertegenwoordigers van de LGO en de lidstaten waarmee de LGO

banden hebben (in maart, juni en oktober, in alle gevallen in een hybride vorm). Ze boden een platform voor een beleidsdialoog om relevante informatie uit te wisselen, om na te denken over prioritaire thema's van gemeenschappelijk belang en om de voortgang te monitoren inzake de uitvoering van het LGO-besluit. Verder boden zij de mogelijkheid om gezamenlijk te werken aan ideeën over hoe de rol van de LGO in de Global Gateway-strategie vorm kan krijgen en om de dialoog te verdiepen en te werken aan investeringen. Andere kwesties die werden besproken waren de institutionele situatie van de OCTA, de stand van de voorbereiding en de weg vooruit inzake de uitvoering van de enveloppe voor intraregionale samenwerking van het LGO-besluit, de voorbereiding van een communicatiecampagne voor alle LGO en de presentatie van het pilotinitiatief van de LGO en de ultraperifere gebieden over cultuur (Archipel). Tot slot bood de tripartiete bijeenkomst van oktober de mogelijkheid om gemeenschappelijke prioriteiten vast te stellen voor het LGO-EU-forum van 2024 dat in februari 2024 in Brussel plaatsvond, van gedachten te wisselen over de geplande scholing voor de LGO inzake hun versterkte deelname aan de horizontale programma's van de EU, en de lidstaten en de grondgebieden te informeren over de lopende activiteiten in het kader van het LGO-jongerennetwerkproject.

Ad-hocpartnerschapswerkgroepen

De partnerschapswerkgroepen zijn vraaggestuurd en er zijn in 2023 geen bijeenkomsten gehouden.

De institutionele dialoog werd in 2023 gekenmerkt door een gebrek aan proactiviteit en coördinatie van de OCTA vanwege haar administratieve problemen.

IV. VOORUITBLIK

De programmering van de toewijzingen in het kader van het LGO-besluit is zo goed als rond, met uitzondering van de niet-bestemde middelen in het kader van het LGO-besluit, bijlage I (zie hieronder).

In 2024 worden er twee nieuwe uitvoeringsacties beoogd: i) regionale actie in het Caribisch gebied inzake voedselzekerheid, water en biodiversiteit (21 miljoen EUR) en ii) de sociaal-economische ontwikkeling van Wallis en Futuna (20,4 miljoen EUR). De formulering van de regionale actie in de Stille Oceaan inzake duurzame voedselsystemen (36 miljoen EUR) wordt in 2024 afgerond en begin 2025 officieel ter goedkeuring voorgelegd.

Tegelijkertijd wordt de uitvoering van de lopende activiteiten in het kader van het vorige LGO-besluit (het 11e EOF), met name het thematische programma Green Overseas en het regionale programma Resembid, voortgezet tot ze zijn afgerond.

Nog een prioriteit voor 2024 is de voortzetting van de werkzaamheden rond de voorbereiding van acties in het kader van het intraregionale MIP. Ook zal er worden nagedacht over hoe de niet-bestemde middelen van het LGO-besluit zullen worden gebruikt, rekening houdend met de prioriteiten van de Global Gateway en mogelijk in combinatie met regionale/intraregionale toewijzingen.

Voor 2024 en daarna is het belangrijk om meer strategisch voordeel te behalen uit de uitstekende betrekkingen tussen de LGO en de EU, en de rol van de LGO verder te versterken in de desbetreffende regionale strategieën van de EU, met inbegrip van die voor de Noordpool, de Indische en de Stille Oceaan en Latijns-Amerika en in de Overeenkomst van Samoa. Hoewel de territoriale/bilaterale samenwerkingsprogramma's goed verenigbaar zijn met de Global Gateway-strategie, zal nog een prioriteit van de EU-actie bestaan in het bevorderen van nauwere regionale win-winpartnerschappen tussen de LGO en hun naburige

landen en grondgebieden, met inbegrip van ACS- en niet-ACS-staten en de ultraperifere gebieden. Als horizontale prioriteit zal het blijven betrekken van jongeren ook een belangrijk element zijn van ons partnerschap.

Een in 2023 gelanceerde communicatiecampagne zal de bekendheid verder vergroten en een positieve perceptie tot stand brengen van het LGO-EU-partnerschap bij het grote publiek. Dit wordt aangevuld met speciale scholingsactiviteiten om de capaciteiten in de LGO te bevorderen, zodat ze in sterkere mate kunnen deelnemen aan de horizontale programma's van de EU.

De Commissie zal verder contact onderhouden met de OCTA, ook in het kader van de trilaterale raadplegingen over de follow-up van de audits en de uitgavenverificaties van de subsidies van 2020, 2021 en 2022. Parallel hieraan zullen er regelingen voor technische bijstand worden ontwikkeld om de OCTA te begeleiden bij haar hervormingsinspanningen en statutaire activiteiten.

Het volgende LGO-EU-forum, dat naar verwachting in 2025 op Aruba wordt gehouden, biedt de mogelijkheid om de balans op te maken van de uitvoering van de financiële samenwerking in het kader van het LGO-besluit, thema's van gemeenschappelijk belang te bespreken en het EU-LGO-partnerschap strategisch te sturen.